

SAŽETAK MANDATNOG IZVJEŠĆA ZA VLADU ZDK ZA RAZDOBLJE 2011.-2014. GODINE:

ZNAČAJNO KAŠNJENJE U KONSTITUIRANJE VLADE ZDK, TE NEKOLIKO REKONSTRUKCIJA VLADE TIJEKOM OVOG SAZIVA OBILJEŽILE SU RAD VLADE ZDK U MANDATU 2011.-2014.:

Podsjećamo da je Skupština ZDK na svojoj 02. sjednici održanoj, 28.02.2011. godine, usvojila Odluku o potvrđivanju Vlade ZDK, kada je za premijera ZDK imenovan Fikret Plevljak, SDPBiH, sa stabilnom vladajućom većinom, koju su činile stranke SDP, SDA i NSRzB. Nakon "razlaza" SDP i SDA, Vladu su napustili ministri iz SDA, a formirana je nova parlamentarna većina, koju su činile stranke SDP, SBB, NSRzB i HDZBiH. Međutim, zbog određenih unutarstranačkih "nerazumijevanja", premijer Plavljak je 17.06.2013. godine podnio ostavku na svoju funkciju, da bi dužnost premijera na 40. sjednici Skupštine ZDK, održanoj, 20.06.2013. godine, preuzeo Munib Husejnagić, SDPBiH, koji je, nakon zahtjeva građana na prosvjedima održanim početkom 2014. godine, podnio ostavku, a kompletna Vlada ZDK je razriješena na 53. sjednici Skupštine ZDK održanoj, 25.02.2014. godine. Obzirom da nije bilo političkog dogovora oko imenovanja nove Vlade ZDK, sasvim je izvjesno da će aktualna Vlada ZDK svoj posao raditi u tzv. "tehničkom mandatu" do imenovanja nove Vlade ZDK nakon općih izbora u BiH 2014. godine, uz napomenu da je polugodišnji rad Vlade u "tehničkom mandatu" itekako utjecao na njezinu efikasnost.

DRAMATIČAN PAD PRILIVA JAVNIH PRIHODA U PRORAČUN ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA PRISLILO VLASTI U ZDK NA NOVO KREDITNO ZADUŽENJE:

Naime, usljed dramatičnog pada priliva javnih prihoda u Proračun Zeničko-dobojskog kantona i nedostatka finansijskih sredstava za ispunjenje temeljnih ustavnih i zakonskih nadležnosti Zeničko-dobojskog kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je zauzela stav da je prevazilaženje trenutnog stanja jedini mogući način uravnoteženja rashoda nad prihodima pribavljanje izvanrednih, dodatnih finansijskih sredstava putem kreditnog zaduženja, sukladno važećim zakonskim propisima, čime bi se osiguralo funkcioniranje kantonalnih organa uprave, redovita isplata plaća proračunskim korisnicima i onima koji plaće primaju putem transfera, plaćanje obveza prema gospodarstvu i korisnicima socijalnih primanja, te izvršenje ostalih ustavnih, zakonskih i ugovorenih obveza. Analogno navedenom, Skupština ZDK na hitnoj sjednici održanoj, 14.07.2014. godine podržala je spomenuti stav Vlade Zeničko-dobojskog kantona o dodatnom kreditnom zaduženju u iznosu od =30.000.000,00 KM.

KATASTROFALNE POPLAVE I KLIZIŠTA NA KOJE SU SREDINOM GODINE ZAHVATILE I PODRUČJU ZDK NANIJELE SU OGROMNU ŠTETU GRAĐANIMA ZE-DO KANTONA:

Prema preliminarnim izvješćima urađenim početkom lipnja 2014. godine, poplave i klizišta na području ZDK, bez podataka o štetama na privrednim objektima, **pričinile su štetu na području Zeničko-dobojskog kantona u iznosu od cca 253.763.000 KM.** Najviše porušenih stambenih objekata **od ukupno 245 prijavljenih**, na teritoriji Općine Zenica je 97, zatim Žepča 80, Maglaja 29, Olova 16, Kaknja deset, u Zavidovićima osam, na području Visokog tri, u Varešu dva objekta, dok u općinama Tešanj, Usora, Breza i Doboj-Jug nema prijavljenih porušenih kuća. **Prijavljeno je 4.165 oštećenih stambenih objekata**, od čega najviše na teritoriji Općine Maglaj čak 1551, Zenica 610, Kakanj 500, Zavidovići 388, Doboj-Jug 319, Žepče 300, Olovo 200, Tešanj 130, Breza 70, Usora 50, te Vareš 24 i Visokog 23 oštećena objekta. Procjenjuje se da štete na zemljištima, oranicama i zasadima trenutno **iznose 8.134.000 KM.** Štete na stočnom fondu su **668.000 KM**, pod čim se podrazumijeva uginula i oboljela stoka. Prilikom izrade preliminarnog izvješća nije bilo moguće procijeniti sve štete na infrastrukturi, **ali preliminarni pokazatelji govore da ona iznosi oko 77.505.000 KM, dok su štete od klizišta procijenjene na 37.419.000 KM.** Oštećenja na vodovodima na području Kantona trenutno **iznose 2.095.000 KM**, a na ostalim infrastrukturnim objektima **20.221.000 K**

U PRVOM POLUGODIŠTU 2014. GODINE U PRORAČUNU ZDK RASHODI VEĆI OD PRIHODA ZA

SKORO 20 MIL. KM: U izvješću o izvršenju proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 01.01. –

31.06.2014. godine konstatirano je da je Proračun Zeničko-dobojskog kantona ostvario ukupne prihode i primitke u iznosu **od 103.635.045 KM**, te ukupne rashode (sa kapitalnim izdacima) u iznosu **od 122.426.985 KM**, tako da je **ostvaren višak rashoda nad prihodima u iznosu od 18.791.940 KM**. Vlada ZDK je zaključila da je na ovakav rezultat poseban utjecaj imao mjesec svibanj tekuće 2014. godine, **kada su se desile katastrofalne poplave i klizišta na području tog kantona, što je izazvalo pad ostvarenja mjesečnih prihoda od 70% u odnosu na planirano**. Naravno, pored viška rashoda nad prihodima, što je rezultat, prije svega, izuzetno slabog ostvarenja javnih prihoda i slabog punjenja proračuna, **ali i stvaranja većih obveza od strane proračunskih korisnika**, nego što su bile iskazane kroz njihove prvobitne planove.

IAKO U "TEHNIČKOM MANDATU", VLADA ZDK JE ODLUČNA DA OČUVA STABILNOST I

LIKVIDNOST PRORAČUNA ZDK: S ciljem maksimalne štednje proračunskih sredstava u narednom razdoblju, **Vlada ZDK je obvezala sve proračunske korisnike da se pridržavaju usvojenih mjera štednje u svim oblastima**. To podrazumijeva smanjenje i racionalizaciju svih troškova, **nakon temeljite analize troškova proračunskih korisnika**, uz odlučnost Vlade da provodi restriktivnu politiku javne potrošnje sa čvrstim proračunskim ograničenjima i da kontinuirano jača kontrolu uporabe proračunskih sredstava jačanjem internih kontrola radi preventivnog djelovanja, **s ciljem što efikasnijeg korištenja proračunskih sredstava i usklađivanja proračunske potrošnje sa ostvaranjem prihoda**

LOŠA FINANCIJSKA SITUACIJA U ZDK NATJERALA VLADU ZDK NA POJAČANE MJERE ŠTEDNJE

U ODNOSU NA PRETHODNO RAZDOBLJE: Naime, treba pristupiti izmjenama akata kojima se utvrđuje **visina naknade članovima Neovisnog odbora za izbor i reviziju** i drugih radnih tijela Skupštine, **tako da se samo za spoljne članove u tim tijelima utvrdi mjesečna naknada u iznosu od 100,00 KM**, a da se za članove koji dolaze iz reda službenika i namještenika institucija ZDK obračunava prekovremeni rad. Kad su u pitanju plaće i druga lična primanja donesena je **Odluka o smanjenju plaća svim rukovodiocima ustanova i organa** gdje je Vlada ili ministarstvo odgovorni javni službenik ili upravlja državnim kapitalom, što u praksi znači da se **smanjuje maksimalni iznos plaće sa dosadašnjih pet na tri prosječne mjesečne kantonalne plaće**. Također, zabranjuje se svako uvođenje i plaćanje prekovremenog rada, **osim gdje je to zbog prirode posla neophodno (policija i pravosuđe)**, **uz ukidanje isplata naknada za posebne rezultate rada, jubilarne nagrade i stimulacije**. Izvršit će se i revizija svih zaključenih ugovora o djelu, **kao i dodataka na plaću za posebne uvjete rada**, u ovom razdoblju se ne može vršiti novo zapošljavanje, bez odluke nadležnog povjerenstva, **a analizom pravilnika o unutrašnjoj organizaciji treba**

procjeniti da li se određeni poslovi mogu obavljati preraspodjelom poslova između postojećeg broja uposlenika. Nadalje, naloženo je da se odmah pokrene procedura umirovljenja za sve uposlene koji po tzv. "sili zakona" ispunjavaju uvjete (godine života ili mirovinski staž). Ograničeno je i korištenje službenih vozila samo na premijera i ministre i to isključivo za obavljanje radnih zadataka i ne mogu se koristiti u privatne svrhe. Smanjeni su troškovi korištenja službenih mobitela za premijera ZDK i članove Vlade, te rukovodeće državne službenike, a obaviti će se i revizija svih ugovora o zakupu poslovnih prostora za institucije vlasti ZDK. Između ostalog, ukinuto je i printanje svih materijala za sjednice Vlade ZDK, pa će članovi Vlade materijale ubuduće primati samo u elektronskom obliku.

UNATOČ POSLOVNIČKIM ODREDBAMA, VLADA ZDK JE SVE 4 GODINE OVOG SAZIVA

UTVRĐIVALA GODIŠNJI PROGRAM RADA SA ZNATNIM ZAKAŠNENJEM: Vlada ZDK je najmanje kašnjenje pri utvrđivanju godišnjeg programa rada imala za 2012. godinu, kada je isti utvrđen, 09.02.2012. godine. Međutim, utvrđivanjem Programa rada Vlade ZDK za 2014. godinu sa 92 dana zakašnjenja (program je utvrđen tek 03.04.2014.), što znači da su ministrice i ministri u Vladi ZDK nastavili lošu praksu kontinuiranog kašnjenja pri utvrđivanju ovog važnog dokumenta, pa su tako "kršili" članak 16.. Poslovnika Vlade ZDK, koji definira obvezu usvajanja Programa rada do kraja kalendarske godine za narednu godinu. Rad bilo koje institucije, pa tako i Vlade ZDK, po tzv. "ad-hoc" principu, i bez blagovremeno usvojenog programa rad, itekako utječe na njezinu učinkovitost.

VLADA ZDK UTVRĐILA JE IDENTIČAN BROJ ZAKONA KAO I U PROŠLOM SAZIVU VLADE ZDK:

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je utvrdila je u razdoblju od 01.01.2011.-31.08.2014. godine **ukupno 60 prijedloga zakona**, uz napomenu da je najlošija učinkovitost, **pored tekuće, 2014. godine**, kada je do 31.08.2014. godine **utvrđeno ukupno 8 zakona**, bila u 2012. godini – **utvrđeno je 13 zakona**, dok je Vlada ZDK bila najefikasnija u 2013. godini, **kada je utvrdila 24 zakonska prijedloga**. Identičan broj zakona uvrđila je i Vlada ZDK u mandatu 2006.-2010. godine, **kada je bilo utvrđeno 60 prijedloga zakona**.

I AKTUALNI SAZIV VLADE ZDK NASTAVIO SA MALIM BROJEM UTVRĐENIH "TEMELJNIH"

ZAKONA: Od ukupno utvrđenih 60 zakona Vlade ZDK u mandatnom razdoblju 2011.-2014. godine, **manje od polovice su "temeljnji" (novi) zakoni** – **ukupno 26 prijedloga zakona** (43,3%), dok su čak 36 zakonskih prijedloga (56,7%) **izmjene i dopune već postojećih zakonskih akata**. Najviše temeljnih zakona je utvrđeno tijekom 2013. godine – **ukupno 13 od 24 utvrđena zakona**, dok je najmanje novih zakona

utvrđeno tijekom 2011. godine, u kojoj je utvrđeno ukupno 16 zakona, s tim da su samo 3 zakona bila temeljni, dok su preostalih 13 zakona bile izmjene i dopune postojećih zakonskih akata

I PORODILJE U ZDK SU "ŽRTVE" PRISUTNIH PROBLEMA SA PUNJENJEM PRORAČUNA I RASPODJELOM PRIKUPLJENIH SREDSTAVA: Zbog slabog priliva sredstava u Proračun ZDK, u "nemilost" su došle i porodilje u ovom kantonu, koje su svojevremeno imale potraživanja od čak šest neisplaćenih mjesečnih naknada, koje su ih prislile da nekoliko puta, zajedno sa svojim bebama, prosvjeduju ispred zgrade Vlade ZDK i pokušaju se na taj način izboriti za svoja i prava svoje djece. Ministrica financija u Vladi ZDK u ostavci, Sabina Heljić je istaknula da je slabo "punjenje" Proračuna razlog što se nisu redovito isplaćivale naknade svim korisnicima Proračuna, uključujući i određena socijalna primanja, ali je obećala da će sve učiniti da se postupno isplate sva dugovanja porodiljama, ali i svim drugim socijalnim kategorijama, kojima je to jedini izvor prihoda. Unatoč svim prisutnim prolemima, nije dobra poruka javnosti kada porodilje sa svojim bebama traže zakonom osigurana prava!!!

SKUPŠTINA ZDK NIJE PRIHVATILA IZVJEŠĆE O RADU VLADE ZDK ZA 2013. GODINU: Iako je Vlada ZDK prihvatila izvješće o svom radu u 2013. godini, uz podsjećanje da je u toj godini utvrđeno više od 1/3 svih utvrđenih zakona u ovom mandatu (24 zakona od ukupno 60), Skupština ZDK na svojoj 56. sjednici održanoj, 23.04.2014. godine, unatoč stavu nadležnog Povjerenstva za pravosuđe i upravu, koje je većinom glasova predložilo da se prihvati Izvješće o radu Vlade u 2013. godini, "oglušila" na prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona za razdoblje od 01.01.– 31.12. 2013. godine i isti nije prihvatila, obzirom da je nakon izjašnjavanja zastupnica/zastupnika Skupštine ZDK, predsjedatelj Skupštine Sretko Radišić konstatirao da je za predloženi zaključak bilo 11 ZA, nije bilo glasova "protiv", a 15 glasova je bilo "suzdržanih", što znači da zaključak nije prihvaćen.

VLADA ZDK SE TREBA FOKUSIRATI NA MJERE ZA UČINKOVITIJE RJEŠAVANJE KLJUČNIH ŽIVOTNIH PROBLEMA GRAĐANA ZDK: Zbog iznimno složene situacije u Zeničko-dobojskom kantonu, uz podsjećanje da je zaključno sa 31.03.2014. godine u ZDK bilo preko 70.000 neuposlenih, Vlada Zeničko-dobojskog kantona treba prioritetno raditi na utvrđivanju mjera, kojima će se osigurati povećanje zaposlenosti, te stvaranju pozitivnog ambijenta za još snažniji investicijski zamah u ZDK. Također, Vlada treba utvrđivati mjere za stimuliranje bržeg gospodarskog razvoja i rada na kvalitetnom i provodivom planu smanjenja javne potrošnje u ZDK, primjenjujući princip realne i neophodne racionalizacije, u odnosu na aktualno stanje u Zeničko-dobojskom kantonu, uz istovremenu izradu socijalne karte, odnosno donošenju Socijalnog programa, koji će obuhvaćati mjere za ublažavanje

stanja socijalno ugroženih građana. Vlada ZDK u novom mandatu će trebati svoj rad **fokusirati na rješavanje ključnih problema građana i na poboljšanje njihovog lošeg životnog standarda.**

ISTRAŽIVANJE POKAZALO DA JE VEĆINA ANKETIRANIH GRAĐANA NEZADOVOLJNA RADOM KANTONALNE ADMINISTRACIJE U PROTEKLIM GODINAMA: Na službenoj web stranici Zeničko-dobojskog kantona, **prije njezinog redizajniranja**, građani su imali mogućnost da od početka ovog saziva Skupštine i Vlade ZDK, **iznesu svoje stavove o radu službenika kantonalne administracije**, tako da je, **od 1359 građana** koji su odgovorili na anketno pitanje, **zadovoljno je 62 ili 4,6% građana, dok je nezadovoljno 978 ili 72% građana.** Kada je u pitanju brzina rješavanja zahtjeva građana, **svega 95 građana/građanki ili 7,6%** od broja građana koji su se uključili u istraživanje, **ocijenilo da se vrlo brzo rješavaju njihovi zahtjevi, dok je 774 građana/građanki ili pak 61,8% ocijenilo vrlo sporim rješavanje njihovih zahtjeva.** Također, kada je u pitanju vrijeme provedeno u čekanju građana "u redovima" da ih primi nadležni kantonalni službenik, **samo je 42 ili 4,5% građana/građanki čekalo manje od 5 min** kako bi dobili tražene usluge, **dok je više od sat vremena čekalo 534 ili 56,9% građana,** što sasvim jasno pokazuje da kantonalna administracija Zeničko-dobojskog kantona **treba biti znatno učinkovitija** u odnosu na trenutno stanje u navedenoj oblasti, **odnosno očekivanja građana od onih koje oni plaćaju.**

(kraj)